

Debreceni Ítéltábla

Pkf.I.20.140/2026/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Barbalics Ügyvédi Iroda cím, ügyintéző: dr. Barbalics István ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a K.-é Dr. Sz. J. elnök által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 10.Pk.21.502/2025/10. számú végzése ellen a kérelmezett részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 11 780 (tizenegyezer-hétszáznyolcvan) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

E végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a kérelmező jogutódként peres fél a jogelődje által a Sz.-i Városi Bíróságon, majd áttételt követően 2005. július 8-án a K.-i Városi Bíróságon Pk.50.3../2005. számon előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indult, jelenleg – áttételt, kijelölést, egyesítést és többszöri felfüggesztést követően – a K.-i Járásbíróságon 1.P.20.2../2025. számon folyamatban lévő perben (a továbbiakban: alapügy).

[2] A kérelmező 1/3 arányban örököse a 2017. szeptember 3-án elhunyt jogelődjének, amely jogutódlás tényét 2025. augusztus 29-én jelentette be az alapügyben eljáró bíróságnak a 2018. február 19-én kelt hagyatékátadó végzés egyidejű csatolásával. Ez alapján a 2025. szeptember 3-án kelt, 2025. szeptember 26-án jogerőre emelkedett végzéssel állapították meg a jogutódlás tényét. Az alapügyben eljáró bíróság ezt megelőzően 2008. május 8-tól 2025. június 12-ig felfüggesztette a per tárgyalását.

[3] A kérelmező a megváltoztatott kérelmében 2 967 600 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet az alapügy 2025. október 31-ig tartó időtartamára. Hivatkozása szerint a 2005. július 9-től számítandó pertartam egészére jogosult vagyoni elégtételre.

[4] A kérelmezett az elleniratóban kérte a kérelem elutasítását. A másodfokú eljárás szempontjából jelentőséggel bíró védekezése szerint a többszöri felfüggesztés eredményezte az alapügy elhúzódását. Hivatkozott arra is, hogy a kérelmező 2017. szeptember 3-i halála és a kérelmező jogutódlásának 2025. szeptember 26-i megállapítása között (2946 napig) a kérelmező, illetőleg a jogelődje nem volt fél az eljárásban. A polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 15. §-ának (3) bekezdése alapján kérte levonni a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követő 30 nap elteltétől a jogutódlás 2025. augusztus 29-i bejelentéséig számított 2719 napot is.

[5] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzéssel kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 984 533 Ft-ot és 24 605 Ft „perköltséget”, amelyet meghaladóan elutasította a kérelmet. Kötelezte a kérelmezőt 59 946 Ft illeték megfizetésére, és megállapította, hogy 29 526 Ft illetéket az állam visel.

[6] A végzés másodfokú eljárás szempontjából jelentős indokolása szerint a számított időtartamból a kérelmező szerint is levonandó 36 (helyesen: 38) nap mellett a 2025. június 13-tól augusztus 29-ig eltelt 78 nap levonását tartotta indokoltnak. E levonást azzal indokolta, hogy bár kétségtelen tény, hogy a kérelmező jogelődje 2017. szeptember 3-án elhunyt és már 2018. február 19-étől a jogutódlás megállapítása kérelmezhető lett volna, az eljárás 2025. június 12-ig felfüggesztés alatt állt, így bár volt kimutatható késedelem a kérelmező oldalán, az nem okozta az eljárás elhúzódását 2025. június 12. napjáig (hasonlóan foglalt állást a BDT2025. 4958. számú eseti döntés). A felfüggesztés megszűntét követően a jogutódlás jogerős megállapításáig – bár folytak egyéb perbeli cselekmények is – az eljárás elhúzódásához hozzájárult, hogy a kérelmező a jogutódlás tényét nem jelentette be.

[7] A végzés indokolásában kitért arra is, hogy a kérelmezőt mint örököst a jogelődje után számított vagyoni elégtétel 1/3-a illeti meg, ugyanakkor a jogelőd teljeskörű jogutódljának minősül, ezért a sérelmezett eljárást úgy kell tekinteni, mintha mindvégig ő maga vett volna abban részt (BDT2023. 4700.), ezért a jogutódlás megállapításának napjáig öröklése arányában, azt követően pedig saját jogon jogosult a vagyoni elégtételre.

[8] Mindezek miatt a kérelmező jogutódként 7279 napra 970 533 Ft, az azt követő 35 napra saját jogán 14 000 Ft, összesen 984 533 Ft vagyoni elégtételre jogosult. Az ebből adódó pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel rendelkezett a „perköltség” és a meg nem fizetett eljárási illeték viseléséről.

[9] A kérelmezett a fellebbezésben kérte az elsőfokú végzés részbeni megváltoztatását és 591 867 Ft-ot meghaladóan a kérelem elutasítását és a „perköltség” mérséklését. Hivatkozása szerint a Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése szerint a félnek jár vagyoni elégtétel, azonban a jogelőd 2017. szeptember 3-i halála és a kérelmező 2025. október 16-i jogutódlása között nem járt el senki az alapügyben, aki félnek minősülne. Másodlagosan fenntartotta, hogy a hagyatékátadó végzés 2018. február 19-én jogerőre emelkedett, azonban a jogutódlást a kérelmező csak 2025. augusztus 29-én jelentette be, ezért a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem számítható bele a jogerős hagyatékátadó végzést követő 30 napos türelmi időt követően a bejelentéséig eltelt 2719 nap. Álláspontja szerint nem a felfüggesztés akadályozta az alapügy érdemi előrehaladását, mert a kérelmező jogelődjének halála miatt az

alapügy a törvény erejénél fogva szakadt félbe, amely alatt a bíróság sem tudott hatályos perceseleményt végezni, azonban erről a bíróság a kérelmező bejelentésének hiányában nem szerzett tudomást, amely a kérelmező érdekkörében merült fel, ezért a bíróság a felfüggesztés tárgyában sem intézkedhetett a jogutód perbelépéséig.

[10] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében kérte az elsőfokú végzés indokai alapján történő helybenhagyását. Hangsúlyozta, hogy jogutódként csak akkor szerzett tudomást az alapügyről, amikor a bíróság megszüntette annak a felfüggesztését (az észrevételével egyidejűleg visszavonta továbbá az elsőfokú végzéssel szemben eredetileg általa is előterjesztett fellebbezését).

[11] A fellebbezés megalapozatlan.

[12] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelmezettet 591 867 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kötelező részét, egyebekben pedig – a fellebbezési kérelem és az arra tett észrevétel korlátai között – az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival, ezért csak a fellebbezésben foglaltak miatt hangsúlyozza a következőket.

[13] A Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése szerint vagyoni elégtétel jár a félnek, ha a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető joga sérül. Az ítéltábla már több döntésében kifejtette (pl. Pkf.II.20.138/2026/2. számú végzés), hogy a vagyoni elégtételhez való jog alapja, hogy az eljárás figyelembe vehető időtartama meghaladja a törvényben meghatározott észszerű időtartamot és annak érvényesítésére a fél jogosult. A törvényi rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy amennyiben valamelyik fél a perbe annak későbbi szakaszában lép be, azonban a per figyelembe vehető időtartama meghaladja annak észszerű időtartamát, úgy vagyoni igény érvényesítésére válik jogosulttá, függetlenül attól, hogy a perbeli részvételét követő időszak önmagában nem haladja meg a törvényi észszerű időtartamot. A jogutód a perből elbocsátott jogelődjének helyébe lép; a jogelőd elbocsátásáig végzett perbeli cselekmények és az addig meghozott bírói határozatok vele szemben is hatályosak [az alapügyben alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 62. §-ának (3) bekezdése]. A perrendtartás a jogutódot eljárásjogi szempontból úgy tekinti, mintha kezdettől fogva ő járt volna el a perben, a jogutódlással a perben a teljes körű jogfolytonosságot kívánja biztosítani. Mindebből következően a vagyoni elégtétel iráni követelés – eltérő törvényi rendelkezés vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – a jogfolytonosnak minősülő jogutódot illeti meg a Pevtv. alapján számítandó, vagyoni elégtétel alapjául szolgáló teljes időtartamra. Ezért a kérelmező érvényesíthette a perbeli jogelődjének perbeli részvételére eső időtartamára is a vagyoni elégtételt, de nem azért, mert a vagyoni elégtétel iráni követelés tekintetében következett be – anyagi jogi – jogutódlás, hiszen a jogelődöt ilyen követelés a halála időpontjában nem is illette meg, hanem azért, mert az eljárásjogi, teljes körű jogutódlás folytán úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a kérelmező vett volna részt (pl. BDT2023. 4700). Ez alóli kivétel, hogy ha a jogutód nem lép a jogelőd helyébe, mert azt a perből nem bocsátják el, így nem következik be teljes alanycsere, úgy a jogutód csak a perbelépésétől jogosult vagyoni elégtételre (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.101/2024/2. számú végzése).

[14] A kérelmezett érvelésével szemben e jogfolytonosságból következően nem lehet figyelmen kívül hagyni azt az időszakot, ami a jogelőd halála és jogutódlás jogerős megállapítása között eltelt, hiszen a jogutódlás alapján úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a jogutód vett volna részt. Az ellenkező értelmezés szembekerülne a vagyoni elégtétel szankciós jogalkotási céljával, hiszen jogkövetkezmény nélkül maradna a félbeszakadással és a jogutódlással kapcsolatos időmúlás, holott a Pevtv. rendszerében a 2. §-ának (1) bekezdésében írt, az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig tartó számított időtartamban nincsenek vagyoni elégtételre alapot adó szünetek.

[15] Az ítéltábla alaptalannak tartotta a fellebbezés késedelmes bejelentéssel kapcsolatos hivatkozását is.

[16] A kérelmezett eleve részben olyan időtartam vonatkozásában kérte megváltoztatni az elsőfokú végzést, amelyet az elsőfokú bíróság maga is levont a számított időtartamból. Az elsőfokú végzés fellebbezéssel nem támadott rendelkezése szerint ugyanis le kellett vonni a felfüggesztés megszüntetését követő naptól (2025. június 13.) a jogutódlás bejelentéséig (2025. augusztus 29.) eltelt 78 napot (indokolás [59] bekezdése), tehát az elsőfokú bíróság ténylegesen az alapügy felfüggesztésének időtartamát meg nem haladó terjedelemben kalkulálta a figyelembe vehető időtartamot.

[17] Az elsőfokú bíróság által is hivatkozottaknak megfelelően pedig a bírói gyakorlat következetes abban, hogy önmagában az a tény, hogy a kérelmező a perben az eljárási kötelezettségeit nem teljesítette, még nem ad alapot a vagyoni elégtétel alapjául szolgáló időtartamból levonásra, csak akkor, ha kifejezetten ebből a kötelezettségszegésből következően – és nem más okokból is – telt el szükségtelenül a figyelmen kívül hagyni kért időtartam (pl. Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.041/2025/3. számú végzése). A felszámolási eljárásra tekintettel elrendelt felfüggesztés időtartama alatt joghatályos cselekmények nem folyhattak, ezért addig ez bizonyosan nem okozhatta az eljárás elhúzódását.

[18] Az ítéltábla ezzel összefüggésben hangsúlyozza azt is, hogy egyrészt a kérelmezett maga is azt állította az elleniratában (5. oldal), hogy a felfüggesztések eredményezték az eljárás elhúzódását, és bár másodlagosan hivatkozott a jogutódlás késedelmes bejelentésére, a félbeszakadás és a felfüggesztés jogi kapcsolatára vonatkozó védekezést először a fellebbezésben tett, amelyre azonban a másodfokú eljárásban már nem volt lehetősége [Pp. 373. §-ának (1) bekezdése]. Az ítéltábla a teljesség kedvéért utal azonban ezzel összefüggésben arra is, hogy ebben az eljárásban nem bírálható felül az alapügyben eljáró bíróság pervezetésének helyessége, az esetlegesen elkövetett eljárási szabálysértés ugyanis nem vizsgálható és nem vehető figyelembe a kérelmezett javára (pl. Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.113/2026/2. számú végzés).

[19] A kérelmezett alaptalan fellebbezése folytán nem változott a felek pernyertességének aránya, ezért ebből az okból nem volt helye a kérelmezőnek megítélt eljárási költség mérséklésére.

[20] Az ítéltábla mindezek miatt helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét a Pp. 389. §-a szerint alkalmazandó 383. § (2) bekezdése alapján.

[21] Bár a kérelmezett fellebbezése nem volt eredményes, a kérelmező nem a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése szerint számította fel a másodfokú eljárási költségét, mert sem az igényelt költség összegét, sem azt nem tüntette fel, hogy azt mely az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással számítja fel. Ezért az ítéltábla nem rendelkezett a másodfokú eljárási költségről.

[22] A fellebbezési illeték a kérelmezett személyes illetékmentessége miatt a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján marad az állam terhén.

Debrecen, 2026. április 7.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró